

Република Србија
Агенција за спречавање корупције

Пријава могућег кршења закона из надлежности Агенције током изборне кампање

Опис битних чињеница:

Председница Народне скупштине је 13. априла 2025. расписала изборе за одборнике у скупштинама две локалне самоуправе – Граду Зајечару и општини Косјерић, чиме је, у смислу закона, почела изборна кампања.

http://www.parlament.gov.rs/%D0%9F%D1%80%D0%B5%D0%B4%D1%81%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D1%86%D0%B0_%D0%9D%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B5_%D1%81%D0%BA%D1%83%D0%BF%D1%88%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B5.50904.43.html

Коалиција политичких странака, које чине окосницу владајуће већине у Републици Србији, поднела је заједничку изборну листу у Косјерићу, док је Српска напредна странка самостално поднела изборну листу у Зајечару. Обе ове листе носе исти назив: „Не дамо Србију – АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ“. Листе су поднете изборним комисијама 17. априла 2025.

https://www.rik.parlament.gov.rs/extfile/sr/files/additionalDocuments/660/944/Resenje%20o%20proglasenju%20izborne%20liste%20Ne%20damo%20Srbiju_ALEKSANDAR%20VUCIC.pdf

<https://www.rik.parlament.gov.rs/extfile/sr/files/additionalDocuments/660/971/ИНФОРМАЦИЈА.pdf>

На ФБ страници корисника Српска напредна странка – Косјерић, 14.5.2025. у 6.59, објављен је видео прилог разговора председника општине Косјерић, Жарка Ђокића (**потписан у том својству**), са председником Српске напредне странке, Милошем Вучевићем, који се одвија у страначким просторијама.

<https://www.facebook.com/share/v/182bJXGA3E/>

У том разговору, председник општине, очигледно говорећи о кампањи за изборе, на питање председника странке „Како нам је стање у Косјерићу? Шта радите?“, одговара: „Председниче, добро је стање. Боримо се. Предаје нема. Радимо даноноћно, тако да се надам да ће све на крају бити добро.“ Закључак да се наведене речи односе на изборе проистичу из неколико израза који су коришћени – „на крају“ се односи на изборни резултат (а не на општину, која ће наставити да постоји без обзира на резултат избора), „нема предаје“ се односи на очекивање да се власт на општинском нивоу неће променити и труд који председник општине улаже ради остварења тог циља, а „радимо даноноћно“ на рад који председник општине и његови сарадници улажу да би резултат СНС на изборима био што бољи.

У наставку се разговор води о темама које се тичу општине Косјерић, нарочито о појединим јавним улагањима, на начин који указује да су та јавна улагања и обављање послова из надлежности општине Косјерић предузета ради остваривања што бољег изборног резултата за СНС на општинским изборима.

На питање Вучевића „Има ли послова? Раде ли људи?“, председник општине одговара: „Има посла, раде људи, машине су на терену. Радимо асфалтирање.“ У наставку Вучевић поздравља приступ да асфалтирају улице према жељама грађана, након чега се разговор води о разним другим питањима.

На крају видео прилога се грађани позивају да заокруже на изборима број 1, односно листу „Александар Вучић – Не дамо Србију“.

Релевантни прописи

Закон о спречавању корупције, у члану 40, забрањује јавном функционеру да јавни интерес подреди приватном и обавезује јавне функционере да се придржавају прописа који уређују њихова права и обавезе и да стварају и одржавају поверење грађана у савесно и одговорно обављање јавне функције.

Такође, у истом члану је прописано да јавни функционер не сме бити зависан од лица која би могла да утичу на његову непристрасност, нити да користи јавну функцију зарад стицања било какве користи или погодности за себе или повезано лице.

У члану 41. је дефинисан сукоб интереса, као ситуација у којој јавни функционер има приватни интерес који утиче, може да утиче или изгледа као да утиче на обављање јавне функције, а приватни интерес је било каква корист за јавног функционера или повезано лице. Повезано са тим, постоји дужност јавног функционера да се обрати Агенцији у вези са сумњом у постојање сукоба јавног и приватног интереса.

У оквиру члана 50. је прописана забрана јавним функционерима да користе јавне ресурсе за промоцију политичког субјекта, укључујући и позивање бирача да гласају за политичке субјекте.

Опис могућег кршења Закона и могућег начина утврђивања

Из описаних чињеница проистиче да је председник општине, **у том својству**, учествовао у позивању грађана да гласају за изборну листу политичког субјекта са којим је повезан, тако што се унапред сагласио или се потом није противио објави описаног видео-прилога на ФБ страници локалног одбора СНС.

Из видео – прилога такође проистиче сумња да је председник општине Косјерић злоупотребио своју јавну функцију како би остварио корист за повезано лице – подносиоца изборне листе „Александар Вучић – Не дамо Србију“, и то тако што је учествовао у планирању и реализацији буџетских издвајања за поједине намене, са циљем да та улагања (јавни ресурси) буду на најбољи могући начин искоришћени за промоцију политичког субјекта, коалиције политичких странака „Александар Вучић – Не дамо Србију“ која учествује на изборима за одборнике у општини Косјерић. Уколико се ове сумње покажу као утемељене, биће потребно да Агенција о својим налазима обавести

и друге потенцијално надлежне органе – ВЈТ у Краљеву, Државну ревизорску институцију и буџетску инспекцију.

Ради утврђивања свих релевантних чињеница у овом поступку верујемо да је битно да Агенција, на основу својих овлашћења, прибави потребне информације не само од јавног функционера, већ и од органа власти, како би се утврдило да ли су сви јавни радови (асфалтирање улица и путева и друго) у општини Косјерић, који се спроводе након расписивања избора за одборнике у тој општини, били планирани раније и када, ко је од јавних функционера учествовао у доношењу одлуке да се радови спроводе у овом периоду, уколико нису раније планирани, односно, да ли је позната чињеница да ће се изборна кампања дешавати у овом периоду утицала на одлуку јавних функционера да се поједини јавни радови спроводе током априла и маја 2025.

Такође предлажемо да од општине Косјерић уједно затражите информације о томе на који начин су грађани консултовани о приоритетима за јавна улагања, пошто на званичној презентацији ове општине нисмо пронашли позив грађанима да предлажу приоритете те врсте, нити извештај о томе да су евентуалне иницијативе грађана у том смислу биле прикупљане и разматране.

Тим за мониторинг изборне кампање

Транспарентност Србија